

Budynek główny Szkoły Politechnicznej w Warszawie.

Budynek główny posiada cztery kondygnacje, z których najniższa, cokółowa, ze względów oszczędnościowych, jest wraz z podłogą opuszczona na 1 m. niżej poziomu chodnika.

Salę, mieszczącą się w tym budynku, rozłożone są około dwóch podwórz, z których jedno, narożne, obniżone jest do poziomu podłogi piętra cokółowego i przykryte jest na wysokości ostatniego piętra dachem żelaznym, oszklonym. Podwórze to, jako ogrzewane, widne i przewietrzane, ma służyć w przyszłości za wielką salę zbioru modeli.

Wejście główne prowadzi do obszernego przedsionka, przykrytego sklepieniami krzyżowymi, spoczywającymi na czterech pilonach podwójnych. Z przedsionka tego zstępuje się po schodach szerokich do podwórza, powyżej już wspomnianego, przykrytego dachem oszklonym. Ramiona boczne tych schodów, rzucone w otwartą przestrzeń, prowadzą na piętra górne.

Wokoło podwórza rzeczono, o powierzchni około 1040 m², mającego kształt pięciokąta o narożnikach ściętych, rozmieszczone są zbiory budowlane, geodetyczne, mechaniczne i przedmiotów włókniстых, oraz czytelnia dla profesorów, studentów i publiczności. Wszystkie te czytelnie przylegają bezpośrednio do księgozbioru, zajmującego część środkową budynku i oświetlonego obustronnie. Po wejściu z przedsionka przez stopnie boczne na parter, mamy przed sobą kancelaryę zarządu z pracownią dyrektora i tegoż pokojem przyjęć, oraz kancelaryę inspektora z jego pracownią i poczekalnią dla studentów.

Od tyłu podwórza pięciokątnego umieszczone są zbiory mineralogiczne i geologiczne, do których przylega z jednej strony sala wykładowa mineralogii i geologii, a z drugiej strony pracownie mineralogiczne i geologiczne, z pracowniami profesorów oraz pokojami dla robót i badań specjalnych. Pewną część tych pracowni umieszczono w piętrze cokółowym i połączono z pomieszczeniami parterowymi za pomocą oddzielnych schodów. Te niżej położone pomieszczenia przeznaczono mianowicie do badania chemicznego minerałów i do doświadczeń, wykonywanych przy temperaturze wysokiej; a nadto znajduje się tu skład na skrzynię, oraz skład nowych okazów dowożonych, do którego wejście urządzone bezpośrednio z podwórza zewnętrznego.

Zwracając się z przedsionka na prawo, napotykamy najprzód pokoje profesorów oraz ich szatnię, a idąc dalej korytarzem dochodzimy do sali wykładowej przedmiotów ogólnych.

W budynku głównym urządzone ogółem sal wykładowych 17, z tych trzy specjalne, dla mineralogii, geologii i botaniki, znajdują się przy odnośnych oddziałach; z pozostałych zaś 14-stu rozmaitej wielkości, położonych już to na parterze, już to w części środkowej piętra pierwszego, jedna mieści 30 słuchaczy, cztery po 40, dwie po 50, jedna 60, dwie po 80, jedna 100, jedna 150, jedna 200 i jedna 300 słuchaczy. Ponieważ wysokość przyjęta (około 5 m.) byłaby zbyt małą dla sal wykładowych największych, mających służyć dla 150-ciu, 200 i 300-stu słuchaczy, przeto salę wykładową główną, obliczoną dla 300 słuchaczy, wykonano przez dwie wysokości piętrowe, zaś z dwóch pozostałych sal, z siedzeniami wznoszącymi się amfiteatralnie, jedna ma podłogę zagłębioną w piętro cokółowe, druga zaś wkracza sufitem w piętro drugie, wskutek czego wysokość każdej z tych dwóch sal wynosi około 6,4 m.

Przy projektowaniu sal wykładowych miano na uwadze, aby oddalenie ostatniego rzędu ławek od profesora nie było większe aniżeli 12 m. Wskutek tego przyjęto za zasadę, że w amfiteatrze każdej sali winno mieścić się nie jak aniżeli 200 słuchaczy; sale zaś dla większej ilości słuchaczy przeznaczone, winny mieć balkony, lub amfiteatr na piętrze.

Całe piętro pierwsze (za wyłączeniem części zajętej na sale wykładowe) i całe piętro drugie zużytkowano na rysownie. W celu możebnego zwiększenia powierzchni użytecznej, sale rysunkowe urządzone są na całą szerokość budynku, bez korytarzy. Sale te są zatem oświetlone obustronnie, co, pomimo, że przedstawia pewne niedogodności, było uznane przez Komitet budowlany za pożądaną ze względu na możebnie najzupełniejsze wyzyskanie miejsca.

Rozkład szczegółowy schodów bocznych, pokoiów profesorów i innych pomieszczeń, uwidoczniony jest dostatecznie na planach.

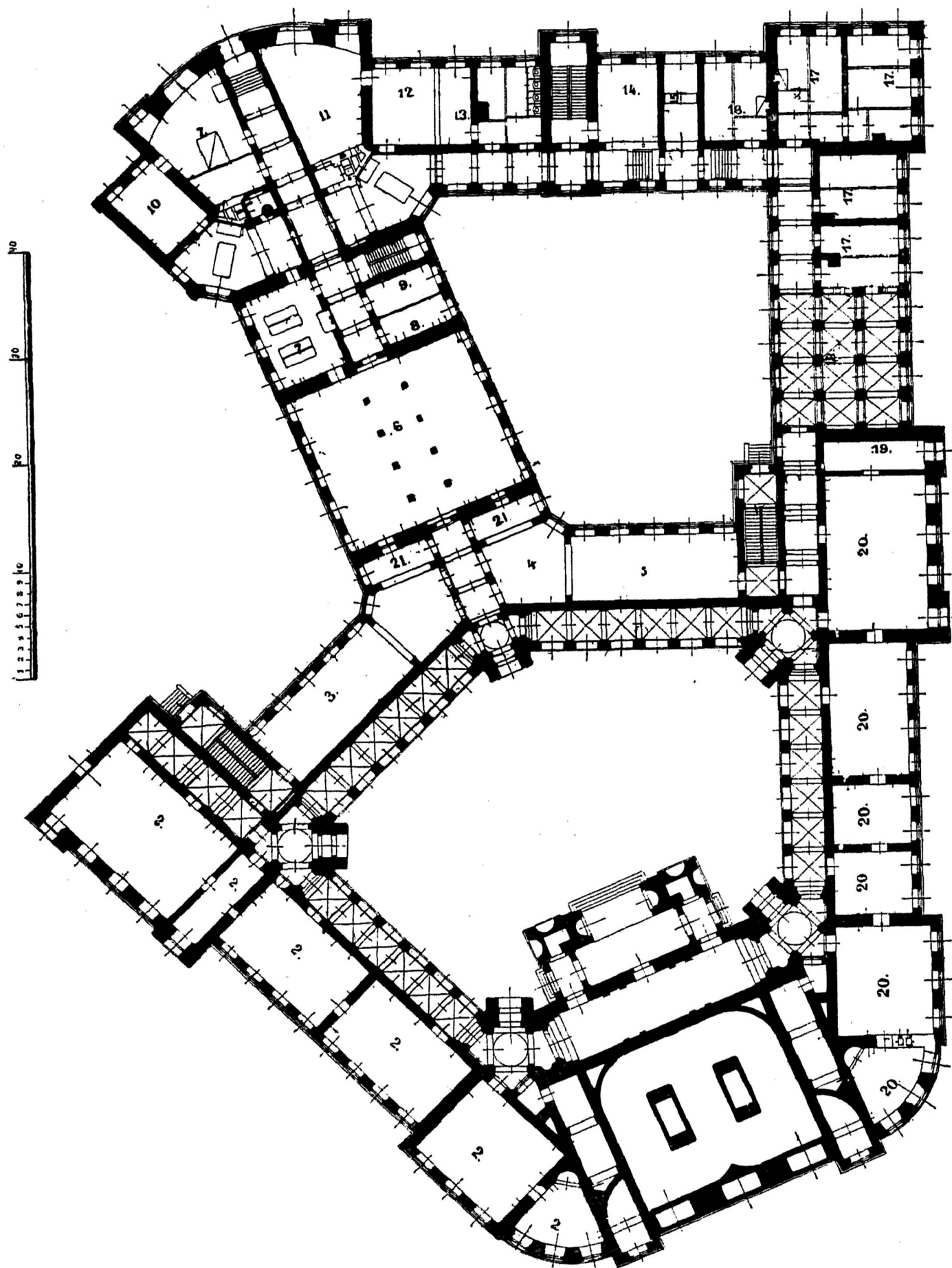
Budynek wznoszony jest z cegły; mury od zewnątrz wyprawione dach pokryty jest blachą cynkową. Postanowiono nie stosować wcale podłóg na belkach drewnianych; urządzone natomiast stropy betonowo-żelazne systemu Matrai'a. Ogrzewanie centralne, parowe, o niskim ciśnieniu. Przewietrzanie obliczono dla sal wykładowych ze zmianą trzykrotną, dla sal rysunkowych z 1½-krotną i dla pracowni ze zmianą dwukrotną na godzinę. Przy ustalaniu powierzchni sal przyjęto w salach wykładowych 1 m² na słuchacza, zaś w rysowniach 3 m² na kursach niższych i 6 m² na kursach wyższych. Jako normę zaś zasadniczą przyjęto, że budynek ma być wystarczający dla 1000 słuchaczy.

Stosunek powierzchni użytecznej do nieużytecznej jest różny w rozmaitych piętrach. Powierzchnia nieużyteczna (murów, korytarzy, przedsionków, schodów i t. d., z wyłączeniem jednak podwórzy) wynosi mianowicie: w piętrze cokółowym 37%, w parterze 46%, w piętrze I-em 35% i w piętrze II-em 23%, przeciętnie zatem 35% powierzchni ogólnej planu budynku.

Parter. Objasnienie planów: 1) Zbiór modeli (podwórze przykryte dachem oszklonym). 2) Muzeum materiałów włókniстых i gabinet mechaniczny. 3) Czytelnia studentów. 4) Pokój bibliotekarza. 5) Czytelnia dla publiczności. 6) Biblioteka. 7) Pracownia mineralogiczna. 8) Pokój wagowy. 9) Pokój asystenta. 10) Doświadczalnia. 11) Składy na skrzynię i t. p. 12) Pracownia geologiczna. 13) Mieszkanie stróża. 14) Szatnia. 15) Brama. 16 i 17) Mieszkania służby. 18) Bufet. 19) Pokój profesora. 20) Muzeum budownictwa i muzeum geodezyi. 21) Czytelnie profesorów.

Piętro I-e. 1 i 3) Szatnie. 2) Przedsionek (westybul). 4) Poczekalnia. 5) Archiwum. 6) Pokój dyrektora. 7) Przedpokój. 8) Sala posiedzeń Zarządu. 9) Pokój referenta. 10) Kancelarya dyrektora. 11) Kasyer. 12) Buchalter. 13) Kancelarya inspektora. 14) Pokój dla studentów. 15) Pokój inspektora. 16) Sala wykładowa mineralogii. 17) Muzeum mineralogiczne. 18) Muzeum geologiczne. 19) Sale do zajęć praktycznych. 20) Pokoje profesorów. 21) Pracownie profesorów. 22) Przejścia. 23) Sala wykładowa na 150 słuchaczy. 24) Palarnia. 25) Kłozety. 26) Sala wykładowa na 30 słuchaczy. 27) Sala wykładowa na 60 słuchaczy. 28) Sale wykładowe, każda na 100 słuchaczy. 29) Sale wykładowe, każda na 40 słuchaczy. 30) Sale wykładowe, każda na 80 słuchaczy. 31) Pokój odźwiernego.

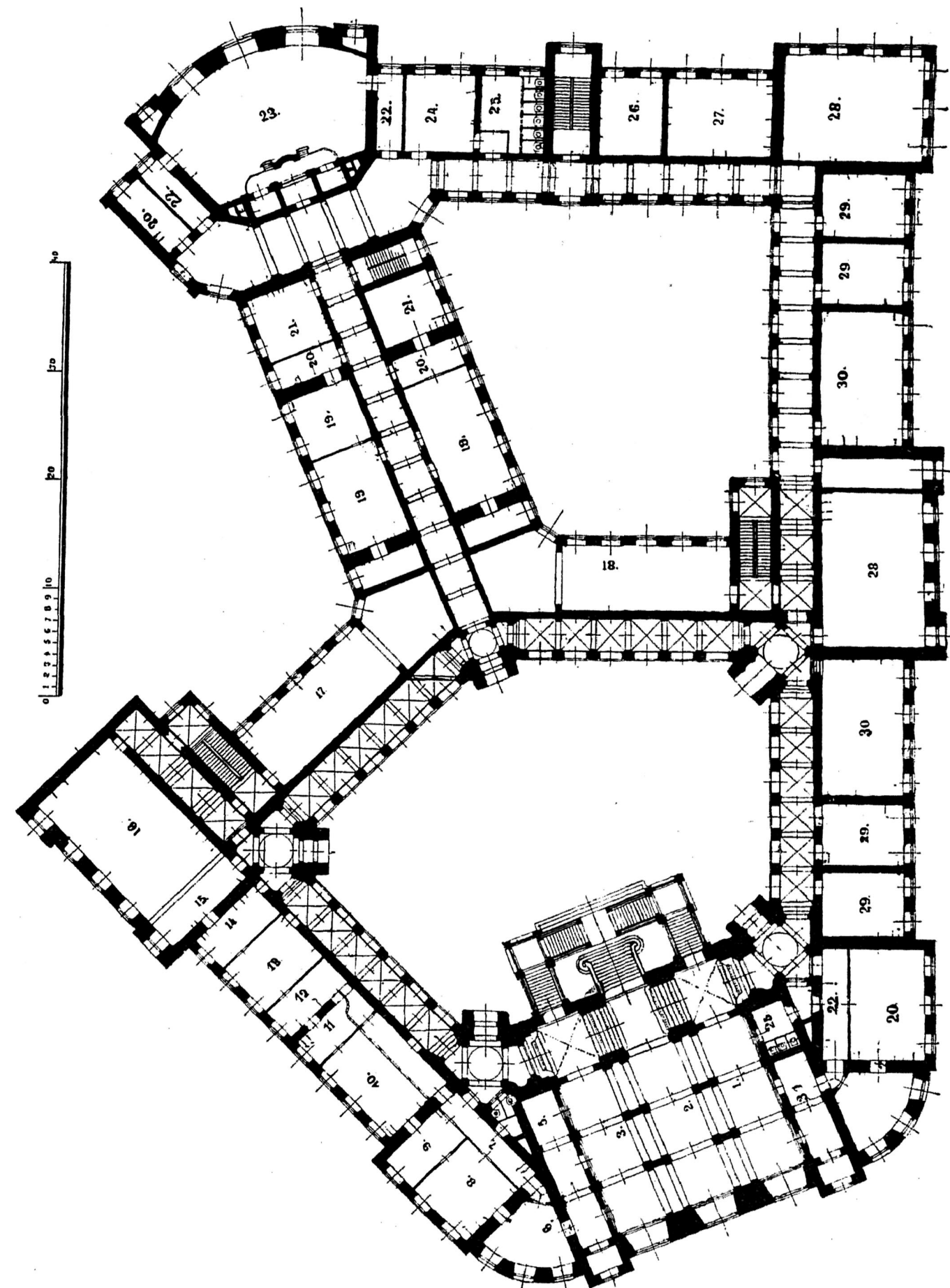
Przegl. Techn.

Plan parteru.

Politechnika warszawska.

arch. St. Szyller.

Plan I-go piętra.

Politechnika warszawska.

arch. St. Szyller.